

ВЛАДА
И
НЕДЕЉОМ
УРЕДИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
Народна Бр. 7
ЦЕТИЊЕ

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

УРЕДИШТВО СЕ НЕ ВРАЂА
ТЕЛЕФОН УРЕДИШТВА
БРОЈ 64

ПРЕПЛАТА:
МЕСЕЧНО ЦР. 8.—
ПОЈЕДИНИ БРОЈ ЦР. 1.—

ЛИСТ ЗА НАЦИОНАЛНУ ПОЛИТИКУ, КЊИЖЕВНОСТ И ПРИВРЕДУ

Путовање Њ. В. Краља и Цара Виктора Емануела III по Сицилији Рођендан Њ. В. Краљице и Царице

Његово Величанство Краљ и Цар завршило је 5 јануара своје путовање по Сицилији, куда је пошао да прегледа одбрамбене иере примјенене на

одбрамбеној зони задржао се Владар да неписмено испита војна постројења, која му је показивао и тумачио командант артирије. Сузала је појава Његовог Величанства изазвала међу војницима највише одушевљење. Сем тога је имао прилике да види да Сицилијанци га је према војци наравећу дубав. Манџестацај које је сицилијански народ приредио Владару у сваком на селу, селу и вароши, добиле су дубоки значај одности према Монархији, као и дубоке вјере у побједу. Једна значајна епизода догодила се у Палерму. Док је Владар вршио смотру трупа, почеле су сирене објављивати ваздушну уобућу. Владар је наставио смотру, а свијетина, која му је акламирала, није се макла с мјеста. Величанствен је био прзор цијење ма се народ, који је пред опасношћу објављивао сиренама хтјела да остане крај Владара. Све капеле почеле су свирати Краљевски марш. Владар је посетио такође и неколико поморских и ваздухопловних база, гдје је извршио смотру италијанских и немачких морнара и авијатичара. Путовање је трајало 8 дана, током којих је Владар прешао вишестотна километара, те је током приликом не само прегледао одбрамбене могућности острва, него је и осјетио каквом га је љубављу и оданošћу окружују са Италијанима.

Седмдесети рођендан Њ. Вел. Краљице и Царице Јелене Саваје Петровић навршио се осмом јануара ове године. Ко је пратио живот и рад узорне Краљице не може а да не придружи данас нашим најтоплијим честиткама и све своје најљепше жеље, пошто је сва Њена дјелатност, кроз читав живот, била посвећена искључиво брижном старању за сирочад, за рањенике свијуг ратова и за пострадале од природних непогода, схваћајући савршено свачију бол, свачије потребе, свачију потиштеност.

Све наше честитке, све највеће одабране и вруће жеље Теби упућујемо, Краљице ве-

оштру. Неколико дана раније тамо је био и Принц Пјемонтски, који је провео Божић међу трупама. У свакој

ликородног пријатељског народа, којем су у топлој заносној Тојмој племените душе посветила свак жар наших племена, сав полет наше народне благодарности и одушевљења! Живи и краљују!

8 децембра 1942—XXI 100.

Бољшевички напори при исцрпљењу

Источни фронт

Истрајност са којом непријатељ покушава да са огромним резервама људства и материјала сломи на било којој тачки фронта немачке редове шотарбује да противнику до сада још није успјело да оствари ни најмањи оперативни успех. Силнотатична је чинишница да Лондон и Вашингтон ових дана поново почну дебатирати о проблему другог фронта, настојећи да га створе прије него што се совјетске офанзивне снаге исцрпе.

То доказује врло јасно да су и сами савезници нагубили сваку наду у ма каква успех љавске офанзивне бољшевика, а сигурно и сам Стаљин који је у ратној вјеви последњих дана бацио све своје расположиве снаге. Према појединим чинишницама нагледа да је овој последњој бољшевичкој покушај, којим — као и сви други — нема изгледа да ће успјети ни на којем сестору фронта.

одбили непријатеља завлашци му огромне губитке. Немачки борбени авиони бомбардовали су дану и ноћу линије совјетског снабдевања на залеђеној површини Ладоског Језера и у луци Мурманск. Немачки ловци оборили су у ваздушним двобојима на централном и сјеверном сестору фронта 32 совјетска авиона, не оставивши губитка. Прена досадашним вјештина нагубило је совјетско ваздухопловство само током 8 јануара укупно 36 авиона од којих 35 у ваздушним борбама, а један акцијом противавијатичке артиљерије.

Фински комунике од 9 јануара јавља: на копненом фронтовима није било значајнијих догађаја. Фински ловачки авиони запалили су на земљи на јужном сестору фронта један непријатељски транспортни авион.

Афрички фронт

У Сиријској области су британски биљарани елементни више пута чени успјешном артиљеријском паљбом. Британски напади код Феаа сломили су се о живаи отпор осовинских посада, који су добиле подршку од стране сахарских дивле ваздухопловства.

Данас читави италијански народ мислима и молитвама препоручује Богу велику Краљицу и Мајку да је поштеди и да јој подијели што дужи живот за добро и напредак италијанског народа и за примјер читавом човјечанству.

И ми, синови Њених гора, подижемо данас наша срца у знак неограниченог поштовања и оданости, желећи сву срећу Њој и вриједном италијанском народу, који нам је преко својих херојских војника, помогао да из ових традиционалних планина отјеремо за увијек рушиоце наших светих усложена, наше чести, нашег имена, нашег живота и напретка.

Американске ратне прогнозе

Штампачи при оном Нове Године даје различите прогнозе о веви „а ратом. Оне су већином оптимистичне, али Њу Јорк Тајмс: члнорвача да побједа још није извесна и да пораз није искључен. Северноамерички народ је од јучмузавога оти чети са уздањем и 5% плта са одвајање ратног програма своје владе. Сем тога расте огрниччања потрошне емисирица Али Сједињавене Државе, сем предвиђања за будућност, чине и преглед године која је управо протекла. Језан авиона тврди да је Рузвелтов програм поморске наградне вјешном остао на хртини. Сем тога је изградња авиона знатно мања од оне коју је објавио Рузвелт.

СВЕЧАНОСТ НА ЦЕТИЊУ

У једанаести сати тачно одржана је свечано благодарење у великом салону зграде Губернорства уз присуство свих официра градског гарнизона са командантском дивизије на челу.

Свечаности је праћена религиозним пјесмама, а при завршетку свештеници је прочиташо шолту молитву за Њ. Вел. Краљицу и Царицу.

На цетињском радију одржана је конференција на италијанском и српском језику о животу и раду Краљице Јелене Саваје Петровић.

Ограничања у Енглеској све више стегну привредни живот земља

Услед уке због потешкоћа ограничена је потрошња хартије за енглеске листове са 24000 на 4400 тона недељно.

Међу сјевероамеричким и британским војницима, те међу британским и црним припадницима свих америчких војске издјацију привремене које се у савједништвама по ваздуху и крвавим епизодама. Северноамерички војници осудило је на мртво јединог војника — црнца. Један други војник — црнач предан је истом суду због злоупотреба једног савједног војника — црнача који је покушао да силом прекрати војничко наређење.

Хумане акције у Беранама

Дивна је беранска нахија, дијела и богата њена околнина и, у провалним њивама и подводним ливадама; равнорвним вођањима; чистим текучим водама; најбољим и најлепшим планинама; одабраним шумама и у рудним богатом не оскудева на против има та и у месту се да гана грана рударства у довољној мјери искористићана. Климатске прилике такве су погодне и народ је здрав. Мајка природа дала је дојма и пружила све благодати, за која је најновија касаба наше покрајине Беране одбране.

И људи, становници нахије раздили су, и од себе дала све што се могло дати, и прије за вријеме дугог ратовања и после у ослобођењу и ујединој домовини. Чудан је то народ, са пуно негативних особина, али и савише пожитивних које страна људи овог краја имају. Међусобна размиошљивања, постојала су раније, има их и сада, али су прв општем интересу увијек отадала. На заједничком послу раде у раме и најљуби противници били су заједно.

Прегнућа увијек, а иницијативе код првих и водећих људи вазда. Храброст и истрајност у свим подухватима давали су сјајне резултате. Велика сјајност у овим временима била је ухватити се кад у коштан са моћном отоманском царевном, али беранска нахија односно Доњи Васојевићи, нијесу од тог ваарали да је затрало некрштене браћу покрстити то су једног дана 1856 године у Зеленом Лиму и извршили, покрстили их до једнога. Нијесу они ни доцније од опасности нике презасти. Нијесу ни последњих дана, када је требало дићи руке на своју заједну дјецу, браћу и пријатеље, они су то први учинили, први и иницијативу дали, кад се већ у крајној нужди морало дићи и оружје; они су и то први урадили, како ни није било лако дићи пушку на своје приоборнице заведене и исподслушне синове. Први су иш и кањили, јер је била дошла у питање нахија, српско име, вјера и крст чина и образ јунака, за који су се вјеровима са надмоћнијим завојевачем у овом крају борили.

Нијесу они први, само у борби за своје племе за свој крај и за своју нахију и домовину, они су међу првих и на културној по страни. Нијесу поред толико дуге и неране борбе, и навике, које се временима не могу отклонити, не толико да увија и отима но чеље и више пута и да брани опет је претежнији и јачи него код пуно других просвећенијих крајева, који су економски угодније живјели и у пуној се слободи развијали. Један скорашњи примјер њихове хуманости, достојан је пакне ватге и да објављујемо, да би и другим крајевима по службо и дао поткрепа, да се угледају на своју браћу Доњо-Васојевиће, односно беранску нахију која је расположена да вазда почине пра.

У срезу беранском има преко стотину породице потгинулих националиста, које су мање више скоро сав некрштене. Поред њих има преко три хиљаде и пет стотина чланова избјегликих фамилија, од којих се виша половина влопати и без најнужнијег крова над главом. Зима на прагу, зар да се чека скрштених руку и да се дозовали да поред толико датих прилика падају и још такве. Не, то дозволити не смијемо и не можемо. Олмах пониче иницијатива, не од једног и двојце но нагонски од већине да се образују одбори, ради прикупљања прилога за помоћ пострадалим избјеглицима и породицама негинулих националиста.

Ради ове њихове најновије акције одлучено је да се образују одбор адвоката Г. Борчићу Бунадићу, који ми је у невезаном разговору од прилике рекао овако:

Нахија беранска има велики број избјеглица. То су први мушкци; од добрих домаћина одоједер постаја

пука сиротиња да их је гријех погледати.

Поред избјеглица има велики број породица изгинулих националиста — четника, којима треба помоћ указати. Има нешто и варошке сиротине, која се немије забавити, зато је од властних органа позвана акција за културне прилога за најрједке стране страдалнике. И то је већ остарело, тако да овде у вароши постоји Српски Одбор, образован од најбољенијих људи. По општинама такђе. У свим селима среза образовани су и пододбори и ми смо већ на посл. Купино жито, крошњер, кулус, дрва и остале покривне намјерне, шта је кога не. Полакше дати да ми примемо са захвалношћу. Одрђени су и магацини, гдје ће се прикупљене намјерне смјестити до двоје сиротиња.

Какав је одлаз код селака г. просједнице и како они схватају давање те помоћи за породице изгинулих четника и за избјеглице. Кад су у питању опште ствари, иако је селак готов да жртвује много што шта, па и ово питање правилно схватају, јер су четници изгинули у заједничкој борби са њима, па је кажу ред да се и о њихови нејачи поведе рачуна. Избјеглице су пак, кажу њихова браћа, раскућена силом прилика, то је дио њихова народа, који се је био преселио у околину атарарије и Пећи, тамо даље испод Високих Деванама у праву изостану. Деванама у праву изостану. Деванама и гивадаче цркве Грачанице и кад ми се све ово помене готови су да попомогну својој протјераној браћи, јер су веде у питању њихове светине, па и своја целокупна историја, па и средњовјековна култура, која се и дан данас огледа у нашим тамошњим грађевинама, којим равним на свијету нема.

Према томе господине претседниче, Ви се надате и добрим резултатима наше акције. Свакако, да надало, јер као што сам прије поменуо, ми смо на послуши сви. Земислите и седмадесетогодишњи стари Милош Драбетић, начелник у пензији, већ је на терену. Са издрљем орунולי прау Леко Бојовић и Никола Мићковић, претседник суда у пензији, Г-ча Деванама Вековић, носилац палмове гранчице, која је исто тако агинна као 1917 и 1918 године, када нам је ва Француске у заробљеништву у Мађарску изашао. Свињски се одговори, Нијесу ми у Циној Гори, Бог-и-и, колико радилли и кад се радилло, а не сада у овим временима када је све у астоју. Живимо већина на кредита и од поверења тако, да смо ми једно на професија сада без посла и скоро прва до вас избјеглица. Ј. М. В.

Европа је више него тврђава

Њемачки министар наоружања и муниције изјавио је да је њемачка ратна припреда надмашила нацистичке припреде. Занимљиво је изјавио да је њемачки војни и баву могућност да још више повећа приносају, јер њемачки војници морају имати најбоље оружје, оружје које мора да им осигура побједу.

Прије извесног времена родио се израз „Европска тврђава“. Овај израз — нише лист „Дорге Нахригтунг“ — стабилан је од наших снага и могућности, јер ми смо нише од још такве тврђаве, ми смо континент. Од поретка који ће владати на овом континенту зависе судбина наше борбе и стога су наши противници настојали да изазову размор, који су међутим угушине у самом почетку.

Дневна заповијест за 1943 годину

Побједа

Њемачки листови коментаришу Финерове посланце народу и оружаним снагама Рајха. Истицују њихов нарочити значај. Наглашава се да постоји шлемитијег циља од онога за који се Боре Силе Осовине: да се спаси Европа од болшевизма и од властних деловајућих сила. Болшевизам наглашава да бању на источном фронту у борбу новоа борна кола. Американци настоје да учврсте своје положаје. Енгеле траже спаса на мору. Американци и Енгеле са непомирљивим ривали, али су сложни у намери да униште Италију и Њемачку. Ето због чега је садашња борба пресудна. Ими ће се побједити или унијети. Говорједити се мора пошто по то. Перијек је тачно дао дневну заповијест за 1943 годину у својој послоници њемачком народу. Та дневна заповијест гласи — ПОБЈЕДА.

Привредно поробљавање Канаде

Према изјавама једног високог функционера Министарства Финансија отпозвао је изјаву Сједињених Држава преговоре за откуп канадских вредносних хартија у износу од 90 милиона долара. Ако се има на уму да се моћ америчких земаља темељи на привредним средствима, схваћа се да ова куповина означава праву хиотексу на цијелу Канаду. Овај доминант би то тако освојен доларима ујемство оружје.

Инцидент Маршала Антонесу-а

(Букурешт 9-и) Чланови руске владе читали су маршалу Антонесу прилогом његовог рођења. Потпретседник Министарског Савета изјавио је да није ништа сљедећ Кондуктора у борби за спокостиво и част Румуније. Маршал Антонесу одговорио је тврђећи да се Румунија бори за своју независност. Војска је не само спасила границе Отгобине, него их је и осигурала. Она је завршила изрававши своју вјеру у побједу, јер народ који се бори за цивилизацију не може пропасти.

Комитари Рузвелтове посланице

Политички сарадник ДНБ коментарише у једном свом чланку Рузвелтово посланице континуу, те се поставља нарочито на пасују у којему је Сјевероамерички претседник изјавио да је 1942 година била најкритичнија за модерну цивилизацију. Новијар пишце с тиме у вези да би цивилизован свијет присто на ту тврђу када би се у њој промијенио један израз. Ако се на мјесто Осовине постави како опасност за цивилизацију болшевизам и плутојерска коалиција. Цијела Европа уједињена се успротивила да борбу против опасности од насилја сила непријатељских расположених према континенту, који су постојале још опасније услед пакта закљученог између ње за демократије и болшевизма. Рузвелт најваљује сем тога низ војних акција услед континента заборављајући да при томе вођају од силама Осовине, њиховим војним могућностима и њиховој вољи за отпор и побједу. Он је такође заборадио и чврсте ријечи Дуге и Енгеле у својим последњим говорима. Нагледа потпуно да је Рузвелтово посланица само контромлет праних нада и неостварљивих обећања.

Нова година доноси Рузвелту све веће потешкоће. Унутрашњи дуг пенге се на преко 100 милијарди Долара. За 1943 годину предвиђа се трачак исто такве ствари. Највише се суједе и највише се суједе од стране болшевизма у иностранству. Шеф снабдевања провијантом дао је оставку. Њему није успјело међу осталим ни да добије потребну тонажу за отпремање намјерница у Порторико, гдје бијесни страшна скупоћа.

Индиа у тешкој прили

(Нју Јорк 8-и)

Лист Нју Јорк Тајмс проучава тешку прилику у којој се наша Индија којој пријети оскудица у житарицама, пиричћу и другој храни. Лист пише да је оскудица пирича нарочито осјетљива услед прекинутог увоза из Бирме и Индокине. Несташница другог производа настала је услед њиховог поплава, против којег се не може ништа учинити путем ограничавања потрошње обаврном на просторност територије, масе становништва и разлику каста у Индији.

Вјести из Калкуте и Бомбаја јављају да у овим провинцијама влада велика несташница намјерница. Калкутска Трговачка комора тврди да је трговина парализована услед скока цијена.

У Бирми је укинут до сада употребљив каменлар и уведен на његово мјесто геогорјански.

Услед бомбардовања Калкуте од стране јпанског ваздухопловства створене су у граду многе фабрике, тјкобе и оне које израђују ратне потребштине. Калкута је добила опустјели изглед. Енгелска полиција извршила је многобројна хапшења, како би се избјегло понављање изгрда.

Аргентинско критико својетско офанзиво

Садашња совјетска офанзива само је привожд глади и очајања — пише један аргентински ауторитетни стручњак, у једној ревији. Он вазда се само тако може објаснити да се по њим од 40 степени испод нуле воде офанзива потпуно бенаачаја са стратегијског становишта. Болшевизм нијесу могли да дочекају до следећег прољећа, обавром на то да се њихов популарни идејски аргументи стварно потгорашо. Тодико савлањене моћне акције које су болшевизма обећане са свих крајева свијета, показале су се као зрица пјеска у бескрајној пустињи. Губити огромних васијанних територија са жита ињима и огромном количином стовке ствари које су отечајли слабљење црвене војске, а такође и цивилно становништво присиљено је на мнота лишења.

Незадовољство сјевероамеричко јавности

са развојем ситуацију у Сјеверној Француској Африци

(Нју Јорк 8-и) Нју Јорк Тајмс жали се да из Африке стижу непотпуне и оскудне вјести. Услед тога ради фантазија извршних чиновника. Сјевероамеричка јавност показује се забринутом услед разочарања у вези са неповољним развојем операција.

Један допис из Сјеверне Африке, објављен у сјевероамеричким листовима, учинио је дубоког утисак на аргентинску јавност, јер се у њему опсикује алармантна ситуација у Француској Сјеверној Африци. Сјевероамерички листови објављују прије дописе једну бијешку у којој упорављају да је Алженска енатура допустила извршење делоче Енгеле и његовог обаврају широкогрудног америчке цевуре, који отужују да је допустила откривање војних тајна.

Американци истичу томе насупрот да је енгелска цевура допустила да прођу неке вјести које нијесу биле нагодније за Сједињене Државе.

Генерал Жиро је одмах по доласку у Вашингтон изјавио да је мобилизација француских резервиста ослобођених 1940 године. Они ће морати да се јаве до 15 јануара. Жиро је имао разговар са шефом сјевероамеричке мисије, те се држи да је исправљено о практичном начину престоје француских војних база у Сједињеним Државама и регрутацији Сенегала за обавравање француске армије. Агенти мобилизационе службе развечени су по цијелој азији да би уверили становништво у потребу мобилизације, побјеђујући његову снажну опозицију.

ДНЕВНЕ ВИЈЕСТИ

Обнављање задруга
Прогласио Њ. Е. Гувернер наредно да се при Цивилној управи Гувернерства установи Уред за задуге.

Петарвјени у привремену службу
Цетиње: Бурашковић Ј. Никола, хонорарни службеник и чувар магацина медицинског материјала; Рудометски Милан, конструкторски чиновник техничког одељка.

Подгорица: Павићевић Ђ. Вељко, за чиновника при среском начелству.
Никшић: Дошљак Р. Павле, за азамичника дневничара при жељезничкој станици; Пејовић Ј. Марко, за контролера жељезничке станице.
Даниловград: Шпајић Јелена, за привремену учитељицу Жрбеновац.
Беране: Вуксановић М. Вуклади, за служатеља дневничара при Дому Народном здравља.

Бијело Поље: Радовић С. Вукосав, за чиновничког приправника при среском начелству; Јовановић М. Јованка, за радницу дневничарку при болници.

Поштањска тарифа за штампање ствари

Прогласио је Њ. Е. Гувернер наредно нову тарифу за поштинске периодичне штампе путем поште.

Према овој тарифи плаћаће се:
1) за дневне листове по примерку 0,008 лира, ако тежиња заједно са омотом не прелази 50 грама, иначе за сваких 25 грама више или дио, плаћаће се 0,004 лире;

2) за листове, ревије, прегледне и сл. који издаје у петнаест дана бар једном — 0,01 по примерку дневног листе од 50 грама заједно са омотом, и за сваких 40 грама више или дио још 0,009 лира;

3) за периодичне публикације које излазе једном мјесечно — 0,014 лира по примерку до тежиње од 50 грама заједно са омотом, а за сваких 40 грама више или дио још 0,009 лира;

4) за периодичне публикације које се бар издају бар једном у мјесецу — 0,048 по примерку до тежиње од 50 грама заједно са омотом, и за сваких 50 грама више или дио 0,018 лира.

ПОДЛИСТАК

Сутра!... Сутра!...

Је ли вам се икада догодило да желите да чистите до сутра да је једна ситуација доврела, па ви своје астирације остварите? Не?... Никада?... Није могуће. Свакоме се то догодило, па и вама. Да, да. Да сам овај улит упутио мноштву окупљених особа сада би сигурно гледао много њих како љубавито одговарају на моје питање, како главом и разним устелима поутврђују тврдњу. А један непознати и продиријан глас, сјетно и безнадно, разаборио би се у тој врвци: „Догодило, догодило, најжалост, много пута!...“

Сутра... сутра... И ви кад добијете такав одговор, погните главе, као да вам се нешто страшно догодило, прођате се зловолјни кући. Ушли сте са уверењем да је ствар готова да је нада остварена, да се жеља устанила, али до проклете сутра разорило је сву кулу тешко сиплетених идеала и нама нагледа у том тренутку да је све пропало, без наде, без икакве даљње могућности остварења.

Идете уличама потлачени. Никого не видите, а за никог и ништа не мариш. И мисли, нагледа, да су откавале послушност. Не слиједи вези свој

НАРОДНО ГОСПОДАРСТВО

Унапређивање пољопривреде путем задругарства

Поред дивана културног нивоа нашег земљорадника путем свестраног просвећивања са свим расположивим мјерама, треба водити рачуна и о другом такође важном чиниоцу за унапређивање пољопривреде, то је о материјалној стањи земљорадника. Рад кога унапређивања пољопривреде бит ће само онда успешан ако има земљорадника са свог мјана толико прихода, да може, поред свакодневне прехране и подмирења разних потрепштина своје породице, планирати равнотежну, олојити дио тог прихода на побољшање свога дотадашњег начина рада и извршења даљњи успјешан рад најинжињерски инвестирају. За посмањање што већег прихода треба да земљораднички производе са свог мјана што боље уновчи, а да своје животне потрепштине, као и потрепштине за своје производе, што је јединије набавља. Пошто у данашњем промету добара наш земљорадник, који је претежно малопосједник, не претставља као појединачко скоро ништа, то је његово економско појачање у данашње вријеме једини путем пољопривредног задругарства.

Путем поштемо, добро вољеном задругарства може пољопривредник преко произвођачких задруга своје производе најповољније уновчавати, а путем набављачких и кредитних задруга своје потребе најјетиније подмиривати. То важи нарочито за малопосједника, јер он како тајак илео у допуну, и то је најбоље прешао у своје производе у већим количинама, а за трговину добро спремилене и типизирене, како се то ниште у савременом промету добара. То може да учини само велеселједник, који и према томе поставља боље цијене, а малопосједник се жељутим мјера задовољавајући минимални цијенама нарочито још онда, када наступе случајеви да му је поради прехране породице неопходно потребно, да прода вишак својих производа одмах након бербе. Има могућности да и малопосједник постиже боље цијене за своје производе, ако иште уновчава путем произвођачких задруга. Оне задуге прикупе веће количине производа, сортирајућ, прерађивају, класирају боље веће припреме и улакују за продају, те их продуду у вријеме када могу постићи најповољнију цијену, јер располажу довољним обртним капиталом, а самим тим и мање. Постављају повољније цијене путем задруге продаје, задуге многогориште појединачно-задругару, а уз то га још васпитавају и уплвљувају на производњу производа

нормално тек. Блуде у бескрај, доживљајући, богата зашт, без икакве вие и реда, на поврнину у том тренутку изобиљнеје маште, свакојаке усмјерене. И оне-посељене, бевриједне и неустојане плахо и лагано одемале, се и исплуду да још више збуне човека, док се коначно не прене у чуду у какво је коично-мизерно стање улао.

Сутра... сутра... Гдјекад та ријеч продужи живот за један дан, али непоредиво више пута доведе до очајања и звучи у души као дисонанца, која одваја само болно одемале, јер човек у животу много тога очекује, па чак и оно што би знао врло доду, да се на другога односи — да је немогуће дочекаати и остварити. Стара је ствар да човек себе највише vara.

Али одлагање је непријатно. Боги, и те како боги, јер је тешко доживити се својих очекивања и тежиња, а нарочито оних, који за појединачна значај живот или срећу.

Срећу?... Сутра, дакле... Видјећемо се сутра — рекла си... Али до сутра у оно доба има један читав дан! Док тај проба сигурно је и класе савриетити, већке оласти, шума поново повелити... Сигурно... сигурно... Колико је то дуго!...

РЕЦИПЕ ИЗ ЦРНОГОРСКОГ ЈЕЗИКА

Превод задатка бр. 19

1) Ragazzi, avete tutto il necessario per la scuola? 2) Sì, abbiamo tutto. 3) Quante ore di lezione avrete oggi? 5) Oggi avremo cinque ore di lezione; (gli oggi ne avremo cinque). 5) Hai perduto qualcosa (qualche cosa)? 6) Io ho perduto (anzi forse: io avevo perduto) il fazzoletto e li guanti, ma ho trovato tutto. 7) Avete denaro (italiano)? 8) Abbiamo soltanto cinque lire. 9) Avrete visite domani? 10) Sarete domani a casa? 11) No, io domani ando (vado) a teatro con mia zia. 12) E' ricco il nostro vicino? 13) Dicono che abbia (posseda) molte case, ma dicono pure (li si sente pure) che abbia anche dei debiti. 14) Avete letto il nuovo romanzo? 15) Ancora no. 16) Quanto costa tale romanzo? (или боље: qual'è il prezzo di tale romanzo).

Превод задатка бр. 20

1) Јутрос нијесам узео казу; доручковао сам двије јајке и три уришуре. 2) Моја сестра је имала (за доручак) двије наранџе и грођа. 3) А ја што сте имали за доручак? 4) Имали смо каву, врхња и масла. 5) Нијесам имали меда? 6) Данас не, јучер имадосмо меда. 7) Ја сам имало прешао у преводу? 8) Ја сам имао четри погрешке. 9) Јучер сам имао срећу да се упознам са вашином братом; прије га нијесам никад видио. 10) Да сте ви купили ову башту имали би много неприлика. 11) Но, ко је имао превод? 12) Наши судједи су имали кривдо. 13) Наш убити пријатељу услед извесне сајка у трговини продао је његову лијењу кућу и његову сјајну башту.

Превод задатка бр. 21

1) Io ho avuto pochi amici, ma mia sorella ha avuto molte amiche. 2) Che cosa avete avuto per colazione? 3) Abbiamo avuto delle frittate. 4) Ho avuto io ragione? 5) No, io non ho avuto aver ragione. 6) Mio fratello ha avuto dei dispiaceri con il sarto. 7) Noi abbiamo avuto molti errori nella nostra traduzione. 8) I maestri non hanno avuto tempo di leggere i nostri lavori.

За идућу сриједу израдити заатке бр. 22 и 23.

омање каковље, која се најбоље плаћа и највише тражи. Кредитне задуге омогућавају земљораднику, да дође у свако доба до јединије потребног новог кредита, пуно лакше и поволније него на ма којој другој намени и преко ма којег другог установе. Набављачка задругарства омогућавају пољопривреднику јединију куповину неопходно му потребних артикала.

(Наставља се)

Што? могу? ...

Сутра, дакле, ја ћу поново осјетити у твоје раме како мало срце упоредо с мојим куца, како твоја мекана коса милује моје заморено лице, како твој благи поглед продире до срца и буди у мени жељу осјећајући у мојој души прегорелост од тежине за тобом. Сутра ћеш поново чути ову стару фразу свих времена, али у тој њих разабрати нових трајаја и новог жарка. Неће ти изгледати пригодна и стара, јер је ожњављена моје савиње нада и гримиса љубави хоризонта, што се стотину блесавка и одсјега, нада бланстог и плавог мора, трепери, сјаји, швате и мре...

Сутра, дакле... Али ако сутра овој истој несрсној ријечи надомењемо исти одговор настаје ина, који се може продужити до бескрајности... Ево зашто је „сутра“ страшни и непоповољан одговор; умишљава све наше стваријације у исто вријеме нове, пошто без њих — по савршеном природном закону — нема уопште живота, а такође ни ма какве среће.

„То за нас не вреди: ми ћемо се сутра сигурно...“

МАЛИ ОГЛАСИ

Велискаа Томовић ићи Стануше и Влада Томовић завршили су са Раство, општине Расовске, срезом Белопољског. Вјерања је за погосионар 28 јуна 1936 године. Свијет се јавиошће да свако омањко који испли на свој живот, срећу и будућност не закључује брак са његовомо дејоичког баз заљуби и одобрена потписати.

Буквица С. Штеќакопа. Бив. Јањари, капаљар из Растоке, општине Расовске, срезом Белопољског

Ја севањ из села Врњештице, општине Крањске, срезом Андријачког по својој имовини и својом зарадом изналажу преко јавности то је у Црногорског Гласника, да сам већор дојавио новоплаћеном Станоју Б. Асановић, исто из ојег рођеног села но његово пошинују према његовој кереници са овама извештава саколет воје аллога Србина брата, куца и друга, притварају и тако даље да се не би навијато воје забљубице Станоју Б. Асановић.

Свемак из села Врњештице Дрвољ Милош

Моју лгтимањку бр. 2721 изваљу од општине подгоричке изгубио сам, те је са овима оглашавам за неважње.

Никола Р. Павловић. Тоговац из Подгорице

Мала породица тражи маљу снагу за пољивање у куљавиште, за храну и пољивање граду, јавити се Уредштинско „Глас Црногорца“.

Своје свједочења о свршеном И разреду гимназије у Бијелој Пољу школ. 1940/41 године изгубио сам, па га овима оглашавам за неважње.

Мило М. Лашић. Андријачица — село Тречац.

Од дана изваљувајуће од данас немам за свој бр. Даница Милошана који се је у то вријеме изваљуо у селу Пестову срез Бучарцима, те молим сваког овог који има што знаде о њему да ми јавишће вашту кућу бити вјечне благодаран.

Свјето Милошковић. Никшић

Своје свједочења о свршеном ваљек тежачу полдор као гимназије у школској 1940/41 године изгубио сам, па га овима оглашавам за неважње.

Раувоше Нешов. Андријачица — село Коњине

Изгубио сам своју лећу лгтимањку изваљу у тој мјесецу изгубио лгтимањку у Подгорици бр. 6101, те је ова лгтимањка оглашавам за неважње.

Милош М. Зуклић. Коњинци. Подгорица — Ашк ул. 6.

Моја мајка Јосе Л. Калдревковић прије више од три мјесеца изгубио сам један пут (Хрватска) за Црну Гору, па ком је путу ишту вјешко заклосо.

Мојим сваког овог ко има што знаде о тој мајци, нарочито ако има иште ко је дошло са тах страна, да ми не иштеку путем јавности, и чев ћу ми бити много благодаран и заљубан.

Нико Л. Калдревковић. Љуботин

Своју кључицу од кљеса као и осталих бр. 1331 изгубио сам, те је овај пут оглашавам за неважње.

Саво Локић. Подгорица — Штутини бр. 9.

„СЛАВИЈА“ осигуравајућа банка у ЉУБЉАНУ!
Преузима све врсте осигурања
Претставници у Црној Гори:
ЦЕТИЊЕ: Марко М. Мартиновић, Марк. потпуковник у пензији,
НИКШИЋ: Лава Љубовић, прок. никшићког Кредитне банке.
ПОДГОРИЦА: Алек. Голубовић, прок. Подгоричке банке.

ЧЕЛИЧНОМ ТРОЈНОМ ПАКТУ придружило се у борби против Англосаса још 200,000.000 људи

Италијански билтен број 959 од 9 јануара 1943-XXI

Њемачки билтен од 9 јануара 1943-XXI

Западна Европа

Главни стан италијанских наоружаних снага Јавља:

Фареров главни стаци Јавља:

На Сјетском и Туниском фронту дошло је до за нас повољних патрољних sukoba. Основно ваздухопловство развило је интензивну акцију. У Либији су наше јуришне ескадриле напале концентрације борних и моторних кола поштакшачи видљиве резултате, док су њемачки ловци у победоносним добојима над Либијом и Тунисом оборили 21 авион. Током непријатељских ваздушних бомбардовања настанених центара Северне Африке погодиле су наше одбранбене батерије два авиона, које су разориле.

На острву Лампедузу извршен је нов ваздушни напад. Није било знатније штете. Жртва није било.

Једна наша подморница није се вратила у базу. Према вјештацима из непријатељских извора заробљен је већи дио посаде.

Између Кавказа и Дона, бливу Стаљинграда и н. Дорском северноуништавају се с жестоком борбом. Болшевици, који жестоко нападају, свуда су одбијени. Њемачке трупе су на више тачака прешле у противнапад, зааваши болшевицима велике крваве губитке, те заробивши и разоривши обилни ратни материјал. Уништена је једна скупина оловдњених совјетских снага. Разорено је 18 боришних кола. Формације борбених авиона и обрушавача успјешно су интервенисале у одбранбеним борбама распршиши моторизоване колоне и непријатељску коњицу, као и приправне положаје. Током једне огорчене операције њемачких јуришних одреда северозапада од Велики рабијини су непријатељски положаји на ватној горама. Разорене су многе оне утврде и уништене њихове посаде. Гарђава Великије Луки живао је опра ја жестоком непријатељским нападима. Болшевици су наставили своје нападе југоисточно од Илмекског језера бацајући нештедљиве и велике количине ватне кољичне материјала. Након што је разорено 21 тенк спомених је напад практично одбранбеним паљбом. Настављено је бомбардовање града и луке Мурманск, у којему су навазани велики пожари. Тешко је оштећен један трговачки брод.

Сјајни успјеси подводних осовинских јединица и ваздухопловства

У Берлину се нарочито истиче сјајни биланс потапања непријатељских подморница акцијом итал-јанског подводног оружја и ваздухопловства. Истиче се да Италија може бити поносита овим славним резултатима услед којих је непријатељ изгубио 87 својих најбољих поморских јединица. Италији, господарици Медитеранског Базена припада је увијек залазак да брани Европу од инвазије ванконтиненталне сила. Током вијекова су ванредно моћне војске вршиле овај поход са негативним или привременим резултатима. Берлински лист истиче да је ово идеолошка ситуација говора који је Дуче одржао 2 децембра и синтеза садашњих чиненица које јубко прожимају историјски удег заробљеног Рима и преставају његов континуитет.

У ширини северне обале Јужне Америке потопљени су 1 јануара један британски и један северноамерички трговачки брод од стране осовинских подморница. Северноамеричко Министарство морнарице прихватило је губитак.

Енглески адмиралитет прихватио је такође губитак једног извјавачког брода, не прецизирајући ни зову ни датум. Савијаје се на Либијског брод са осовинским подморница потопљеног у Индијском Океану три енглеска брода, од којих је један преважко јужноафричке трупе.

Северно од Орана потопила је 4 јануара ове године једна њемачка подморница један непријатељски брод од 500 тона, који је првено под пратњом за ту дучу. Једна друга подморница један други брод исте тонаже у Северном Леденом Мору.

Осамдесет хиљада чиновника само у једном министарству

(Вашингтон 3-1) Вашингтонски листови потврђују његововање северноамеричких парламентарних кругова услед прекумење бирократије коју је створио Рузвелтов режим. Након се чиненица да према 600 чиновника сачињавају особље М-министарства пољопривреде, док број чиновника Уреда за контролу цијена износи 28.000 а Уреда за ратну производњу 19.000.

На свим афричким борбеним секторима дошло је јубе само до неватне борбене акције. У Либији су италијанске и њемачке формације обрушаваче разориле британска борна и моторна кола. Њемачки ловци оборили су над Северном Африком 21 непријатељски авион. Друга два агарата оборила је противавионска артиљерија.

Британски авиони напали су ноћас разне градове западне њемачке. Становништво је претрпило губитке. Оборено је шест авиона. Настављени су дневни напади брких њемачких борбених авиона на Јужну Енглеску.

Кинески фронт

Јанписке ваздухопловне формације навршиле су нападе на базу Чангко, на 300 километара јужно од Нанкина. Аеродром и други војни објекти погођени су и тешко оштећени.

Уред за штапу коначне јанписки империјалних снага у Кини објавио је слиједећи комунике: Јанписки бомбардер у пратњи ловаца напали 2 јануара један важни трад у провинцији Фукиен, разоривши складишта муниције, беначике резервоаре, складшита намирница и ратна постројења. Сви јанписки авиони, који су учествовали у тој акцији, вратили су се не претрпивши никакве губитке.

Јанписке трупе које оперишу у провинцији Хопек освојиле су један град у којему је било сједиште 51 Чаг-Кај Шекове дивизије. Сем тога су Јанписки напали кинеске снаге у Јвантунгу, које су претрпиле тешке губитке.

Тихи океан

Једна формација јанписких ловаца пресрела је једну велику групу америчких бомбардера над Соломоновим острвима. Током борбе, која је слиједила, оборене су двије летеће тврђаве и 9 других авиона.

Њемачко ваздухопловство извршило је низ напада на Јужну Енглеску. Многобројне бомбе бацане су на разна мјеста у југоисточној и југозападној Великој Британији. Један енглески комунике јавља да је претрпљена знатна штета.

Три ликвидационе фазе Британског Царства

Посље распања Француског Царства сада се три ликвидационе фазе једног царства — енглескога. Прва стадија био је означен губитком Хрон-Конга, Малаке, Бирме и Сингапура. Друга фаза је отцјепила Аустралију од мајке Отаувије. Сада смо у трећој фази, у којој Британско Царство губи свој претстиж. Данас настоје Сједињене Државе да ва себе осигурају тај претстиж, азуаунирајући енглеска мјеста. Највад су и подморнице сила Тројног пакта угрозиле одржавање саобраћајних путева.

Хипонизација ирачке владе

Министар претседника ирачке владе хтно је да да нови доказ своје покорности енглеској. Он је највише да ће енглеска војска спласити поредак од опасности која приети од наслија сила Осовине. Оваква изјава може само зачуђити ако се има на уму каква окрутна југетавачки систем пријемнују енглеске власти у свим америдијским земљама на Средњем Истоку.

Њемачки штампа у Италији

Један берлински лист истиче врлине италијанског народа. Лист ише да Дуче има један огромни идеал: да прибави италијанском народу достојно мјесто које му припада на земљи; мјесто које му је увијек било оспоравано. Један други лист прославља храброст италијанских трупа на доњском фронту, тврдећи да се Италија може поносити своом славном дивизијом „Јулија“, која испише неутрализације стране у историји овог рата.

Појединости о бомбардовању Казабланке

Из напада на Франк и Сузу у јужноме Тунису није се вратило 5 берлинских англо-аских бомбардера. То потврђује званични комунике англоамеричке команде у Алжру. Што се тиче бомбардовања Казабланке од стране осовинских авиона, савијаје се да је оно извршено јубе у првим јутрњим часовима и да је завадо знатну материјалну штету. Увече дошло је до губитке чебу и доима особљем. У тренутку ваздушног напада налазало се у Казабланци генерали гувернер Француске Северне Африке Буасон.

Усавршавање и развој њемачке индустрије

(Берлин, 8-1) У и-точној Њемачкој никло је крајем 1942 године 12 нових фабрика за производњу синтетичког бензина. Радову је завршила организација Тод. Хидроелектричне постројења и специјализовано особље превезене су на индустријских кралева Западне и Централне Њемачке. Радничке масе дошле су на Доњешког Бавена. Савијаје се осим тога да је 14.000 индустрија отпржељено на Исток ради изградње тежке индустрије у Украјини.

(Сингипи 9-1) Истовремено са сјајном ратом, накиншке владе Сједињеним Државама и Енглеској објавила је мануруска влада посланику у којој истиче јуришу вјеру Мануруску у побједу, ксјсчм ће се остарити Велика Источна Азија. Ова изјава истиче да је Мануруско сконотриштво све своје снаге како би дао сваку могућу помш Јапану у дјелу великог задатка ослободјења.

(Нанкин 9-1) Кинеска национална влада објавила је рат Сједињеним Државама и Великој Британији. Министар пропаганде дао је с тиме у веви једну усмену изјаву. Он је изстао да је накингована Кина од самог почетка рата за већу Азију изјавила да жели подијелити све патње и радости у овево рату са Јапаном. У Кини се ава да је од исхода садашње рате ависно питање живота или смрти. Сједињеници су присуствовали дипломатски претставници Италије и Њемачке као и мноштво кинеских и јапанских вјерсоки функционери.

Осовинско поштовање прима итотресирано окупираних земаља признаје и сами непријатељ

(Вашингтон 8-1) Ротерфорд дописник у Орану јубито је телеграм о ситуацији у Северној Африци, који је ивазаво недовољство у Сједињеним Државама. Новинер, демантујући један претставник северноамеричких комунике, тврдећи да Алжир никада није тришо претрпеди порок осовинских сила није су ове икада није оудимале његове производе. Томе насупрот настала је привредна криза након америчке окупације. Што се тиче хваласања о отпржењу намирница на Сједињеним Државама ограничили су се исте на објављивање. Врло малу се појавило на јавним тржиштима, а домаће напале на правне трговине. Према томе губе напачач — све више симпатизије јавности.

КРАТКЕ ВЈЕСТИ ИЗ ИНОСТРАНСТВА

- Карола 8-1 Рузвелтов лични вазласки код Пизаракраме влада прекумеу је своје јубитове, спустивши се на леродозво у Карачу. Американој од дозвас првљав је се потуром развојно попу.
- Вашингтон 8-1 Британски министар за Средњи Исток Аустралијана Казел, који се назива у Сједињеним Државама јубе треба да учествује у завјештају својим дејавима, итако као вазласки изјаве о ратној ситуацији. У веви са Енглеском царство је је од се највише силејавко војна континентална савезништво. Савезништво је авија могуће стрепати помш Израви, Кина и друга офанзивни зована све док је поразила савезништво. Савезништво је авија операцијама на сектору Средоземнога Мора.
- Вашингтон 8-1 Северноамеричко Министарство морнарице је са убовањеном јубитовом саопштило да је једна северноамеричка подморница у Индијском Океану почетком новембра потопила једна јаванска трговачки брод.
- Вашингтон 8-1 Претседник Френкс Рузвелко прихватио је у азувајући италијанског посланика који јавути Френкс одлазак на други положај. Италијански посланик одлазак је једна искривка Френкс о деово.
- Јанписки дивизијски генерал Мунчо Граде прешо је под пратњом заповједништво министра рата.
- Једна савезништво енглеског министарства аргентинска политика неутрализације извазаво је негодовање у Италијански посланик одлазак је једна искривка Френкс о деово.
- Радио Алжир је објавио да је свих дана у том граду стрелачки 4 њемачка, који су оутижени да су пошинуа сабојату.